בש א מיי׳ פ״ד מהל׳ שנת

טוש"ע או"ח סימן רנו סעיף

ל ב מיי שם מוש"ע שם

מעיף ו: לא ג מיי פי״ו מהלכות מאכלות אסורות הלי יד סמג לאון קמב טור

שו"ע יו"ד סימן קיג סעיף

יו. לב ד מיי׳ פ״ד מהלכות

לאין סה טוש"ע או"ח סימן לאין סה טוש"ע או"ח סימן רנו סעיף ד: לג ה מיי׳ שם הלכה ה

מוש"ע שם סעיף ה: לד ו (מי") סמג שם טוש"ע או"ח סימן

שנת הלכה

CH.

וצ"ל אמר רביו. (ב"ל מתור רב"),
סנסדרין כד., ג') (שם ודף כט"),
ל"ב"),
ל"ב"),
ל"ב"),
ל"ב"),
ל"ב"),
ל"ל",
ל"ל",
ל"ל",
ל"ל",
ל"ל",
ל"ל", ת) ולקמן קמב: ברכות יט. ים [כוות ותכי פוסת ית: יב. פסחים קי. מו"ק ית: יב. מגילה כב: כחובות נב: פו. ב"מ עג. ע"ו ח: כח. מח: חליו קלד:], ע) חוספחת ט) תוספתא [לעיל לד.], ל) [חוספחה שם כל הענין עד סוף הפרק], ל) [לעיל לד.], מ) [ועי חוספות לקמן קכג.

הגהות הב"ח

(A) גם' מקמי' דשמעיהמר' ישמעאל וכו' לצחרדשמעיה כו': (3) רש"י ד"ה או שטמן וכו' ויאחזנה מדאי:

לעזי רש"י קו"ט. מעיל.

מוסף רש"י

לא משום כלאים. כל*חי* הכרס (ערובין עד.). ולא משום שביעית. אס שנה שניעית היא (ערובין שם). ולא משום מעשר. להיות כנטיעה זו וכשנוטלה לחזור ולעשר (לקחן לטרך קיג.) או: לשמא נשרש ונתוסף ואם היה חושש למעשר לריד לעשר את תוספתו. לריך לעשר את תוספתו, ליכא למיחש להכי דלא נשרש (ערובין שם). מותר להטמין את הצוגן. מים לוגן ומתיירא שלא יוחמו, להטמיגן ומתיירה שנה יותמו, נהטמינן נחול לונן כשבת (טנהדרין בד.). כבר הורה זקן. ר' יוסי דאזלינן בתריה (שם). כמה מחבבין זה את זה. בני ארן ישראל (שם). ממלא מקום אבותיו. חשוב כאביו אינשי כמות שהן (מו"ק יב:). אדם חשוב שאני. יש לו להחמיר על עלמו יותר מחח. מאמרת על עלמו יומת (שם. ועי׳ לקמן קמב:) לפי שלמדים סימנו (כתובות פו.). אפילו בדבר שאינו מוסיף הבל. כגון למר ומוכין (לעיל לד.) הדרן עלך במה מומנין

רבינו חננאל

משום כלאים דלא ירק באילו הוא. ולאו משום באיקן הוא, היאה כוטום שביעית דלאו זריעה היא, וכן משום מעשר וניטלין בשבת דלאו מחובר לקרקע אינון, ועלתא בתיובתא לשמואל. וקיי"ל כי הא מחויחא דמוחריוא מיוה. מתניתא דמותבינא מינה, ש"מדסליקוסתא אע"ג דלא ארווח בגומא שרי, וכ"ש סכין דנעיצה בין הנדבך ובין הקנים. וזו הלפת טומנה להתרכד כגוז טמינת פגה בתבן. ממלא קיתון כרי. ואסיקנא מותר להטמין את הצונן אפילו בדבר להטמין [כי] הא שודכו להטמין (כין הא דאמר רב נחמן לדראי עבדיה אטמין לי את הצונן ואייתי לי חמין דאחים קפילא ארמאה. ואסיקנא אע"ג דקיי"ל דשרי להטמין . את הצונן וכל הנאכל כמות שהוא חי אין בו משום שהוא חי אין בו משום בשולי גוים, אדם חשוב לא איבעי ליה למיעבד הכי. ת"ר אע"פ שאמרו אין טומנין בדבר שאינו מוסיף והבלו. אבל אם בא להוסיף מוסיף. כיצד ר"ש ב"ג אומר נוטל החדיויז ומיים

לא משום כלאים. דאין זו שתילה: ולא משום מעשר. דנימא בטלה לה אגב קרקע והרי הוא כלוקטה מתחלה ויהא לריך לעשר על הנוסף שמא ניתוסף: וניטלין בשבח. שאוחזה במקלת עליה המגולין ולא חייש אם העפר ניזוז מאליו וה"ה לסליקוסתא:

מתני' לה יכסנו משתחשך. הח פרישנא טעמא בפ"ב (דף לד.) מפני מה אמרו אין טומנין בדבר שאינו מוסיף הבל משחשיכה גזירה שמא ירתיח: ממלא הקיחון. של לונן: ונותן לתוך הכר. שלא יחמו בחום הקיץ והחמה כגון כר וכסת של לבדין שאינו מחמס: גבו' מותר מותר להממין את הצוגן אמר רב יוסף מאי להטמין את הצונו. מפני החמה שלא קמ"ל תנינא ממלא אדם קיתון ונותן תחת יחמו ולא גזרינן אטו הטמנה כדי שיחמו: אי ממסני׳ הוה אמינא הני הכר או תחת הכסת אמר ליה אביי מובא מילי. כגון מים לוננין שאין דרכן קמ"ל דאי ממתני' הוה אמינא ה"מ דבר להטמין תחת כר וכסת לחממן שאין שאין דרכו להממין אבל דבר שדרכו להממין מתחממין בכך הלכך ליכא למיגזר: לא קמ"ל אמר רב הונא 🌣 (אמר רב) אסור אבל דבר שדרכו להטמין. לחמם להממין את הצונן והתניא רבי התיר להממין כגון תבשיל אימא לא יטמיננו מפני את הצונן לא קשיא הא מקמיה ([®] דלישמעיה החמה: החיר להטמין את הצונן. מר' ישמעאל ברבי יוםי הא לבתר דלישמעי' מפני החום: זקן. ר' יוסי: ממלא מקום אבותיו. גדול כאביו: היה יכי הא דיתיב רבי ואמר אסור להממיז את יכי לפוף ויושב לפני רבי. מפני כבוד הצונן אמר לפניו רבי ישמעאל ברבי יוםי הנשיאות ולא היה מורה לפניו אע"פ אבא התיר להממין את הצוגן אמר יכבר שגדול הימנו: ככר הורה זקן. הורה זקן אמר רב פפא מבא וראה כמה גדלו ונשחו עליו: חטמין לי צוכן. מחבבין זה את זה שאילו ר' יוםי קיים היה בשבת: וחייתי לי מיח דחחים כפוף ויושב לפני רבי דהא רבי ישמעאל קפילה הרמהה. שהחמן נחתום נכרי ברבי יוםי דממלא מקום אבותיו הוה וכפוף ובחול ולחשמועינן דחין בהן משום בשולי נכרים: כרבותיה. כרבותיו: ויושב לפני רבי וקאמר כבר הורה זקן אמר אדם חשוב שאני. שהרואה אותו ליה רב נחמן לדרו עבדיה אממין לי צונן שהוא מיקל עומד ומיקל יותר: אין ואייתי לי מיא דאחים קפילא ארמאה ∘שמע טומנין את החמין משחשיכה ואפילו רבי אמי ואיקפד אמר רב יוסף מ"מ איקפד בדבר שחינו מוסיף הבל. וכדחמרן ט כרבוותיה עביד חדא כרב וחדא כשמואל שמא ימנא הדרתו לוננת כשירנה כשמואל דאמר רב יהודה אמר שמואל להטמינה וירתיחנה בשבת אבל אם מותר להשמין את הצוגן כרב ידאָמר רב בא להוסיף כיסוי על כיסוי משחשיכה שמואל בר רב יצחק אמר רב יכל שהוא מוסיף: גלופקרא. קו"ט ויש בו הבל יותר מן הסדינין ונוטל את נאכל כמות שהוא חי אין בו משום בשולי הגלופקרא בימות החמה אם ירא נכרים יו (הוא) סבר ייאדם חשוב שאני: שמא יקדיח תבשילו מחמת רוב ית"ר יאע"פ שאמָרוי אין מומנין אפילו בדבר [©] כיסוי: וכן היה רשב"ג. מיקל שאינו מוסיף הבל משחשכה אם בא להוסיף הולא אחריתי בהטמנה: לא אסרו. מוסיף כיצד הוא עושה רשב"ג אומר נומל להטמין משחשיכה אלא במיחם את הסדינין ומניח את הגלופקרין או נומל שהוחמו בו דהתם הוא דאיכא למיגור את הגלופקרין ומניח את הסדינין וכן היה שמח ירתיח: חבל מפנה הוח ממיחם למיחם אחר ומטמין זהו לשון רשב"ג אומר הלא אסרו אלא אותו מיחם התוספתה. והיינו נמי פינהו ממיחם אבל פינה ממיחם למיחם מותר השתא למיחם מותר דהשתא ליכא למיגזר אקורי קא מקיר לה ארתוחי קא מירתח לה שמא ירתיח דהשתא אקורי קא יממן וכיסה בדבר הניטל בשבת או ממן מיקר להו במתכוין ארתוחי מרתח בדבר שאינו נימל בשבת וכיסה בדבר הנימל להו בתמיה: טמן. הקדרה בדבר בשבת הרי זה נומל ומחזיר יממן וכיסה בדבר הניטל מה שנתן סביבותיה הוי דבר שאינו נימל בשבת או שממן בדבר הנימל מוכן: וכיסה. על פיה נמי דבר המוכן כגון כלי: או שטמן בדבר שאינו בשבת וכיסה בדבר שאינו ניטל בשבת אם היה מגולה מקצתו נוטל ומחזיר ואם לאו ניטל. וכיסה בדבר הניטל: הרי זה נוטל ומחזיר. דהואיל והכיסוי ניטל

מגלה הקדרה ואוחזה. אבל טמן וכיסה בדבר שאינו ניטל או אפי׳ טמן בדבר הניטל וכיסה בדבר שאינו ניטל אם אין מהצת פיה מגולה לא יטול דאין לו במה יאחזנה. ואם תאמר יפנה סביבותיה הואיל ודבר הניטל הוא ויאחזנה בדופניה (ב) ויטנה על לדה ויפול הכיסוי כי ההיא דתנן לקמן (פרק נוטל דף קמב:) האבן שעל פי החבית מטה על לדה והיא נופלת ואם היתה בין החביות מגביהה ומטה על לדה והיא נופלת הא אוקימנא התם בשכח אבל במניח נעשה בסים לדבר האסור והיכא דמגולה מקלתו אין זה טלטול שמלדדו והכיסוי נופל מאליו: הרי

הוא ואמאי ממעט ומשני דאית לה אוגנים וחבריה בארעא ופריך וכי יש לו מאי הוי והתנן הטומן לפת כו׳ ואי גרם מקלת מגולים מאי פריך הא לא דמי לספל שיש לו אוגנים ואומר ר"י דיש לומר דבנטיעה איכא קרקע קשה ודבוק ביותר ומדמה ליה לא משום כלאים ולא משום שביעית ולא משום מעשר ונימלין בשבת תיובתא: בתני לא כסהו מבעוד יום לא יכסגו משתחשך "כסהו ונתגלה מותר לכסותו ממלא את הקיתון ונותן לתחת הכר או תחת הכסת: גבו" אמר רב יהודה אמר שמואל

לספל שיש לו אוגנים ואין להקשות לפירוש הערוך דמאי פריך מינה לשמואל לימא דהך משנה סבר טלטול מן הנד לא שמיה טלטול (ג) כאלעזר בן תדאי ומקלת מגולין נקט משום אחריני ולה משום שבת ושמוחל סבר כרבנן דאיכא למימר דמשמע ליה דמשום שבת נמי נקט לה מדלא תנא בהדיא וניטליו בשבת אפילו מכוסיו ש"מ דמכוסין אסורין כרבנן ואפ״ה מקלתן מגולין שרי: כםהו ונתגדה מותר לכסותו. נראה לר"י דה"ה דמותר לגלותו בידים ולחזור ולכסותו כמו שמותר ליטול הקדרה ולהחזירה והא דנהט כסהו ונתגלהא משום דנתגלה מבעוד יום איירי דומיא דרישא לא כסהו מבעוד יום וקאמר דמותר לכסותו משתחשך אבל אם גילהו בידים מבעוד יום כדי לכסותו משתחשך חסור לכסותו משתחשך

דדמיה לתחלת הטמנה: אילן היה ר' יוםי קיים היה כפוף בו'. פי׳ רבינו שלמה מחמת נשיאותו דהא ר"י היה גדול מרבי כדמוכח בפ"ב דנדה (דף יד: ושם) דאמר ליה רבי ישמעאל ברבי יוסי לר' חמא בר ביסגא כדברי רבי אומר לך או כדברי אבא אמר ליה כדברי רבי אמור לי אמר ליה זהו שאומרים עליו דאדם גדול הוא שמנים דברי הרב ושומע דברי התלמידב ור״ת מפרש דודאי מתחלהג היה רבי תלמידו של רבי יוסי אבל אח״כד נתחכם רביה כדקאמ׳ התם ור׳ חמא סבר רבי ריש מתיבתא שכיחי רבנן גביה ומחדדן שמעתתיה: ביצד הוא עושה רשב"ג אומר נומל את הסדינין כו'. נראה לר"י ולה"ר פור"ת דל"ג כילד הוא עושהי דרשב"ג פליג את"ה דלא שרי אלא להוסיף אבל להחליף אסור ורשב״ג שרי אף להחליף וכ״ש ליטול ולהחזיר אותו דבר דלא הוי כל כך מחלת הטמנה והיינו דקאמר וכן היה רשב"ג אומר כלומר שהיה מיקל קולא אחרימי גבי הטמנה:

אבל פינה ממיחם למיחם מותר. ט ול״ד לההוא דכירה דבעי בפרק כירה (לעיל לח:) פינה ממיחם למיחם מהו^{רא} דהתם רוצה בחמימותן לכך יש לאסור כשהוא לונו אבל הכא גבי הטמנה כל כמה שהוא לונן טפי שפיר דמי כדאמר לעיל רבי התיר להטמין את הלונן וא"ת ורבי לא ידע לעיל דמותר להטמין את הלוגן וכי לא ידע דשמיע ליה מאבוה הכא דשרי וי"ל דהכא דוקא דמוכח מילתא שנתכוין לאנן שפינהו

אינו ממיחם למיחם אבל קיחון של מים דלא מוכח מידי יהא אסור להטמין. מתוספות רבינו יהודה ות"י:

אן שממן בדבר הנימל וכיסה בדבר שאינו נימל. החשה נקונט׳ יפנה סביבה ויאחזנה בדופניה ויגביהנה ויטנה על לדה כדתנן בפרק נוטל (לקמן קמב:) היתה בין החביות מגביהה כו' ומתרץ דהא אוקמינן התם בשכח אבל במניח נעשה בסים לדבר האסור וקשה דאי חשיב הכא כמניח אם כן במגולה מקלתה היאך נוטל ומחזיריב מה בין זה לאבן שעל פי החבית דאסרי׳ במניח אפי׳ להטותה על נדה ועוד קשה לר"ת דהא תכן נוער את הכיסוי והן נופלות אפי׳ אינן

מגולות מקצתן ועל כן אומר ר"ח דלא חשיב כמניח °כיון שדעתו ליטלו בשבח"ג ובפ' נוטל (שם דף קמג.) נמי חנן בית שמאי אומרים מגביהין מעל גבי השלחן עלמות וקליפים וב"ה אומרים מסלק את הטבלא ומנערה ולא חשיב לב"ה כמניח והכא מיירי בכיסוי כעין כלי חרם שנותנים על הקדרה שהקדרה בלועה בתוכה ואי אפשר לנער הכיסוי אלא אם כן יגביהו קלת ור"י מפרש כגון שטמן הקדרה בקופה בדבר הניטל ולמעלה מן הקדרה מילא כל הקופה בדבר שאינו ניטל שאי אפשר לו להגיע לקדרה אם לא יטלטל דבר שאינו ניטל בידים 🌣 :

גליון הש"ם

לה ז שם סעיף ה:

תום' ד"ה או שממן וכו' כיון שדעתו לימלו בשכת. עי' לעיל דף מג ע״ב חוס׳ ד״ה דכו״ע טלטול:

מוסף תוספות

א. דמשמע וכו' דדוקא נתגלה בדיעבד אבל אסור לגלותו על דעת לחזור ולכסותו. מעכ"6. ה. משמע דר׳ יוסי היה רבו של רבי. מום׳ נדה יד: ד״ה סחיך. וא״כ לא הוה כפוף אלא מפני נשיאותו. מוס׳ היכי מוכיח דמחבבין זה את זה, וכי בשביל נשיאות לא היה לו לפסוק כרבו. מוס' נדה יד: ד"ה האיך. ג. (ד)בבחרותו של רבי. מוס' נדה יד: ד"ה סאיר. ד. (ו)בזקנותו. מחמת סטק... התלמידים. מוס' זו. ד"ה הפלך. ה יותר. מוס' נדה יד: ד"ה הפלך. ה דת"ק התוספת ולא הגלופקרין ומניח הסדינים הגלופקוין ומניז הוסי ב ב למני מוסיף הוא אלא מוסיף הוא אלא מעט, דגלופקרין חמין יותר וכו' ונראה. מוס' הכמ"ע, דלא גלהו לגמרי. הרח״ש, ח. ומפרש מוס' הלח"ש, וו ומפרש דבכל ענין מותר להחליף, בין להחם בין להקר. מוס' הלח"ש, 10 אלמא במיחם אחר שרי טפי. מוס' לעיל לח: ד"ה פינה. י. גבי חזרת ריטב"א. יא. [ד]משמע איפכא. תוס׳ לעיל לח: ד״ה פינה. געיל נוו. ליט שמצדרו יב. אע״פ שמצדרו והכיסוי נופל מאליו, והכיסוי נופל מאליו, אפ״ה אסיר. תוס׳ הרא״ע. יג. דאפילו מניח דבר שדעתו ליטלו בשבת ולא להניחו כל השבת חשוב כשכח וכו" אע"פ כשכח וכו' אע"פ שבמתכוין כיסה בדבר שאינו ניטל. תוס' לעיל מג: ד"ה דכ"ע (לפי גי' הב"ח,